

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 22-23) มาตรา 78 (3) กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และมาตรา 80 (3) รัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของการจัดการศึกษามีเป้าหมายในการศึกษาเพื่อให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความพิเศษเฉพาะทาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 11-12)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและรับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในความรับผิดชอบจำนวน 2 แห่ง แห่งแรกคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเต็ง โดยมีการจัดตั้งตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2523 เดิมเป็นสถานที่รับเลี้ยงเด็กที่อาศัยพื้นที่ห้องสมุด โรงเรียนชุมชนบ้านดงเต็ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้งบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชนให้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากทางวัดบ้านดงเต็งบริจาคที่ดินเพื่อสร้างอาคารเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และในพ.ศ. 2545 จึงได้มีการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากกรมการพัฒนาชุมชนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่

โดยการถ่ายโอนในครั้งแรกมีจำนวนผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน มีเด็กเล็กจำนวน 52 คน ในปีพ.ศ. 2549 จำนวนเด็กเล็กเพิ่มขึ้นเป็น 85 คน จึงมีการจัดสรรผู้ดูแลเด็กเพิ่ม 1 คน และในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนเด็ก 85 คน โดยยึดตามทะเบียนประวัตินักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2554 มีจำนวนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 คน มีผู้ดูแลเด็ก 3 คน และผู้ช่วยผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน และมีจำนวนเด็กเล็ก 85 คน แห่งที่สอง คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ซึ่งเดิมทีเป็นสถานที่รับเลี้ยงเด็กที่ทางวัดโพธิ์ศรีบ่อใหญ่ร่วมกับชุมชนบ้านบ่อใหญ่ ร่วมกันจัดตั้งขึ้น โดยไม่ได้ขึ้นต่อกรมการศาสนาหรือกรมการพัฒนาชุมชนแต่อย่างใด และขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ จึงได้จัดตั้งให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.บ่อใหญ่ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 โดยมีจำนวนผู้ดูแลเด็กจำนวน 2 คน และมีจำนวนเด็กเล็กจำนวน 55 คน และในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนผู้ดูแลเด็กจำนวน 2 คน ผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กจำนวน 2 คน และมีจำนวนเด็กเล็กจำนวน 72 คน โดยยึดตามทะเบียนประวัตินักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2554 จากระยะเวลาตั้งแต่รับภารกิจจากกรมพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ยังไม่เคยศึกษาของความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ศึกษาในปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ในแต่ละด้าน โดยผลการศึกษาในครั้งนี้เพื่อปรับปรุงการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ดังนั้นผู้ศึกษาสนใจศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองในปัญหาด้านต่าง ๆ และจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด
2. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริการจัดการระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็งแตกต่างกันอย่างไร
3. ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็ง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ และอายุ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 2 แห่ง จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ
- 1.2 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 1.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 1.4 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ จำนวน 72 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็ง จำนวน 85 คน โดยยึดตามทะเบียนประวัตินักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2554

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

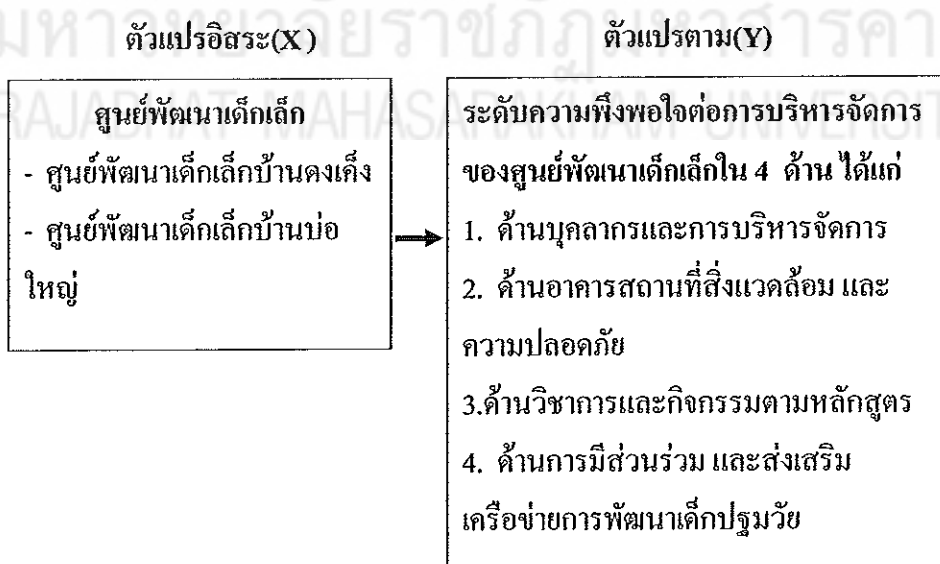
พื้นที่ทำการศึกษา ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็ง ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

กันยายน – กุมภาพันธ์ 2555

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษากำหนดกรอบแนวคิด ได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก นึกคิด หรือความคาดหวังล่วงหน้าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง ความพึงพอใจนั้นมักเกี่ยวข้องกับทัศนคติของบุคคล การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาความรู้สึกนึกคิดของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ใน 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น คุณสมบัตินี้และบทบาทหน้าที่ของบุคลากร และการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอศรีบึง อำเภอศรีบึง จังหวัดมหาสารคาม

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับพื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกตัวอาคาร รวมทั้งความปลอดภัย

ด้านวิชาการ กิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับคุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็ก

ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ดูแลเด็กเล็กแต่ละคนที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็ง ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอศรีบึง จังหวัดมหาสารคาม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแล และให้การศึกษาเด็กเล็กอายุระหว่าง 3 - 5 ปี ที่อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอศรีบึง จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงเค็ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ หมายถึง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่

ประโยชน์การศึกษา

ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน พัฒนาคุณภาพการให้บริการ และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY